

BALANCE

DANMARK

Viden. Analyse. Udvikling.

Balance Danmark

- Partipolitisk uafhængig organisation.
- Vi arbejder for et Danmark i bedre balance, fordi det vil sikre et rigere Danmark.
- Vi identificerer og prioriterer de områder, hvor landets reelle værdiskabelse kommer fra.
- Vi bidrager til udviklingen af et sammenhængende Danmark ved at udarbejde løsningsorienterede analyser om vækst og udviklingsmuligheder, som styrker hele landet.
- Balance Danmark skal være den foretrukne vidensplatform for politikere, medier og borgere i Danmark når det drejer sig om værdiskabelse og i forhold til spørgsmålet om et Danmark i geografisk balance.

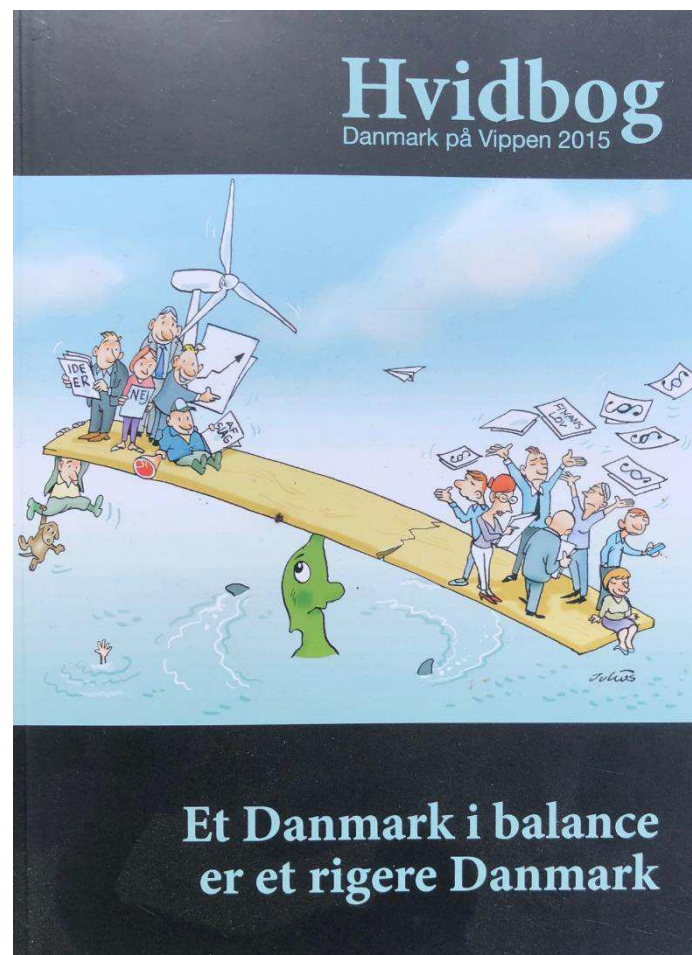

Videncenter

<p>ANALYSE Geografisk fordeling af statens støtte til spillesteder</p> <p>Danmark på Visions</p>	<p>ANALYSE Geografisk fordeling af statslige arbejdspladser efter 'Bedre Balance I og II'</p> <p>Danmark på Visions</p>	<p>ANALYSE Optag 2018: Antal uddannelsespladser på de videregående uddannelser</p> <p>Danmark på Visions</p>	<p>NOTAT Mediestøtte til trykte medier</p> <p>Danmark på Visions</p>	<p>ANALYSE Geografisk fordeling af statens støtte til scenekunst</p> <p>Danmark på Visions</p>	<p>ANALYSE Geografisk fordeling af deltagere i nationale debatprogrammer</p> <p>Danmark på Visions</p>
<p>Geografisk fordeling af bredbåndspuljen 2017</p> <p>Danmark på Visions</p>	<p>ANALYSE Geografisk fordeling af statslige arbejdspladser</p> <p>Danmark på Visions</p>	<p>ANALYSE Geografisk fordeling af statens udbetalinger til museer</p> <p>Danmark på Visions</p>	<p>DANMARK I BALANCE - på vej mod en bæredygtig forandring</p> <p>Danmark på Visions</p>	<p>Anbefaling til Kulturministeriet om ny museumsstruktur</p> <p>Danmark på Visions</p>	<p>ANALYSE Geografisk placering af landsdækkende dagblades faste redaktioner</p> <p>Danmark på Visions</p>
<p>ANALYSE Optag 2017: Antal uddannelsespladser på de videregående uddannelser i Danmark</p> <p>Danmark på Visions</p>	<p>ANALYSE Fordelingen af statslige midler til byfornyelse</p> <p>Danmark på Visions</p>	<p>ANALYSE Udvikling i antal uddannelsespladser på de videregående uddannelser i perioden 2013-2030</p> <p>Danmark på Visions</p>	<p>NOTAT Evaluering af Folketingets arbejde for vækst og velstand i hele Danmark - 2015/2016</p> <p>Danmark på Visions</p>	<p>ANALYSE Den geografiske placering af videregående uddannelser i Danmark</p> <p>Danmark på Visions</p>	<p>Hvidbog Danmark 2016 (april 2016)</p> <p>Et Danmark i balance er et rigere Danmark</p>

Læren af Hvidbogen

- Vores rigdom skabes i virksomheder langt væk fra de store byer.
- Vores sammenhængskraft er i fare, fordi store dele af befolkningen føler – og Hvidbogen viser, de har ret – at de får mindre end deres fair andel af vores fælles ressourcer.
- Vores velfærd er i fare, fordi det bliver svært at drive virksomhed langt væk fra de store byer, fordi rammebetingelserne er blevet for dårlige dér, hvor værdierne skabes.
- Det betyder, at det er blevet svært at skaffe arbejdskraft, finansiering, innovation, udvikling og nye virksomheder.
- Og de store byer er ikke et alternativ. De er for dyre til de former for produktion, vi lever af.
- Alternativet er at flytte til udlandet – og det bliver vi fattige af

Vi har lært at - Danmark skal

- # 1: Erkende, hvor Danmarks værdier skabes
 - og styrke de områder, hvor værdierne skabes for at fastholde vores velfærd
- # 2: Erkende, at Danmark fra 1980 har stillet næsten alle 'skruer' til fordel for København for at redde vores hovedstad
 - og forstå, at vi skal stille om på dem igen, da København nu har fået meget gode vilkår, og store dele af resten af Danmark for dårlige vilkår.
- # 3: Erkende, at Finansministeriet pr. automatik har gjort centralisering ønskværdig og besparende
 - og omstille Finansministeriet til at arbejde med cost/benefit i stedet for kun at omkostningsstyre.

#1 Her skabes værdierne

Nettoeksporten i Danmark efter erhverv – overskud på betalingsbalancen for de enkelte områder (mia. kr.)

↓
↓
↓ Eksport industrivarer 68 mia. kr. (Medico 39 mia. kr., maskiner 19 mia. kr., møbler 5 mia. kr., instrumenter 5 mia. kr.)

↓ Eksport landbrug (70 mia. kr.)

↓ Søtransport (52-60 mia. kr.)

Varetilknyttede tjenester (17-18 mia. kr.)

Varetilknyttede tjenester, merchanting (16-19 mia. kr.)

Lønindtægter over grænsen (10-16 mia. kr.)

Lufttransport person- og godstransport land (10 mia. kr.)

Royalties og licenser (3-4 mia. kr.)

En lille smule ingeniørtjenester (2-4 mia. kr.)

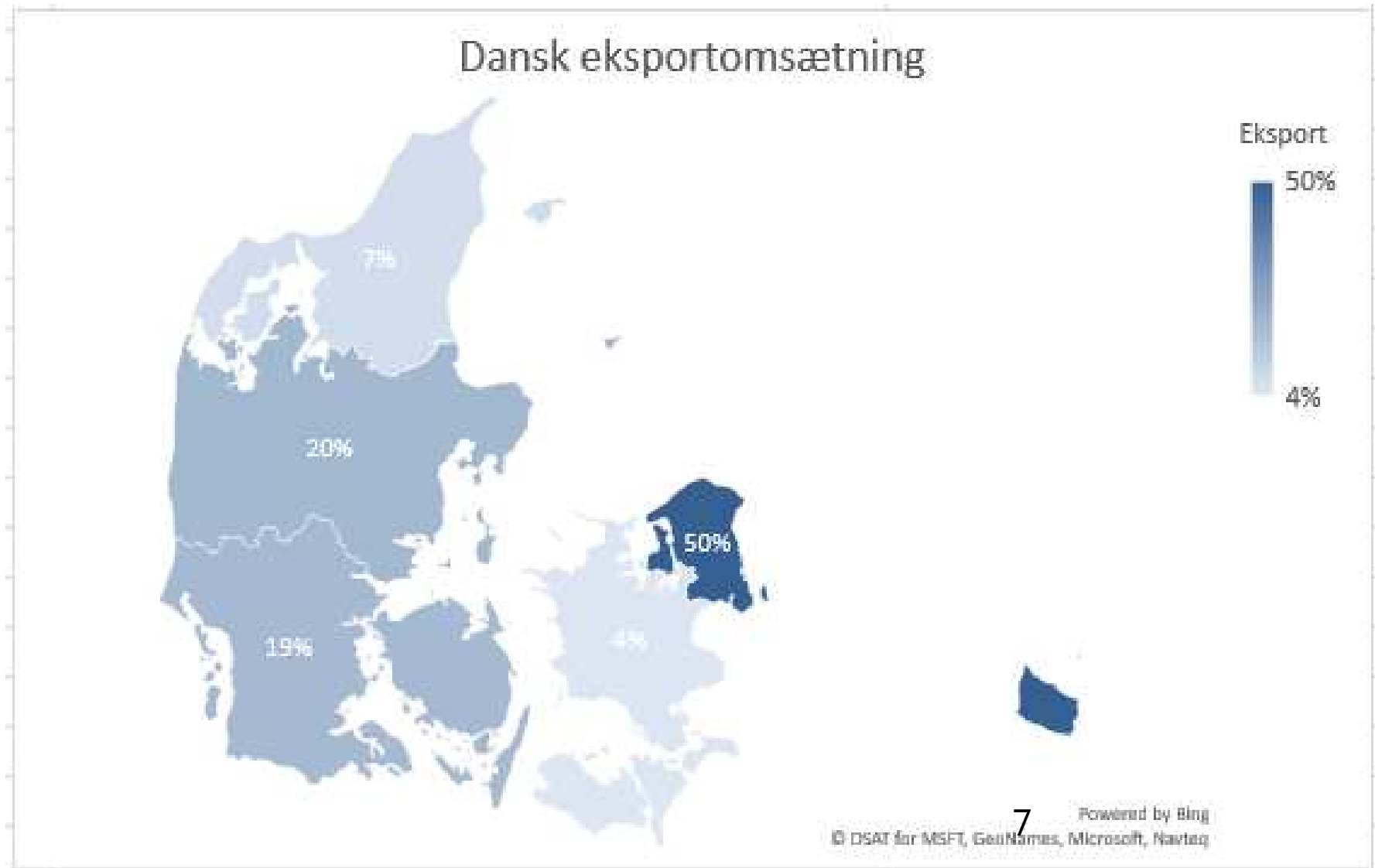
...resten giver underskud

} 80%

- Og en stor del af resten er knyttet dertil

Kilde: Nationalbanken: Nationalregnskaber – de enkelte brancher beregnet som et gennemsnit pr. år over 3-4 år (2014).

Hovedstadsfortællingen

Men hvor kommer det fra?

- og er det muligt?

Altså skulle 61% af al dansk industri-, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed komme fra Hovedstaden

Det er ikke rigtigt. Det er en fejlindstilling af Slotsholmens statistikker

Og det samme gælder 54% af handel og transport og 60% af erhvervsservice

Og når I politikere får de forkerte tal Så træffer I de forkerte beslutninger

Region Hovedstaden	180.840.000	8 Erhvervsservice
Region Sjælland	16.653.000	
Region Syddanmark	61.433.000	
Region Midtjylland	26.211.000	
Region Nordjylland	15.715.000	
I alt	259.830.000	1.108.636.000 8 300.852.000

Værdiskabelse i hovedstad

USA stater BSP pr. indbygger

Top-10 og bund-10

BSP=Bruttostatsprodukt i kr. pr. år

D.C.	1.231.406
Alaska	555.952
New York	495.899
Connecticut	491.590
North Dakota	482.041
Delaware	475.272
Massachusetts	473.743
Wyoming	465.798
New Jersey	435.445
Californien	420.860
Danmark	346.793
Alabama	289.955
Florida	289.493
Kentucky	282.635
New Mexico	282.397
Maine	281.894
Arkansas	279.529
South Carolina	273.297
Idaho	267.765
Vest Virginia	262.117
Mississippi	242.747

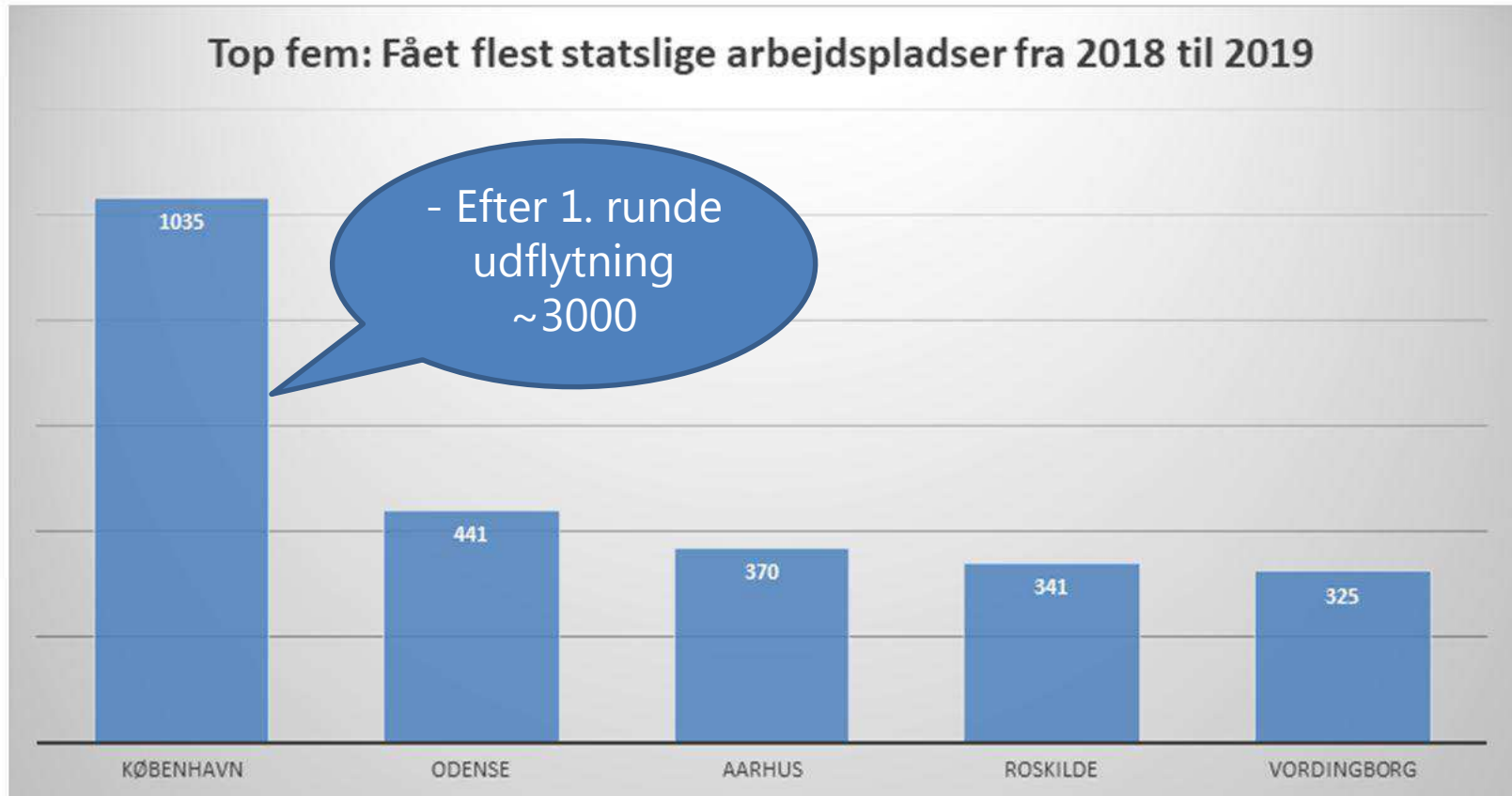
KILDE: BUREAU OF ECONOMIC ANALYSIS GRAFIK: ANDERS THYKIER

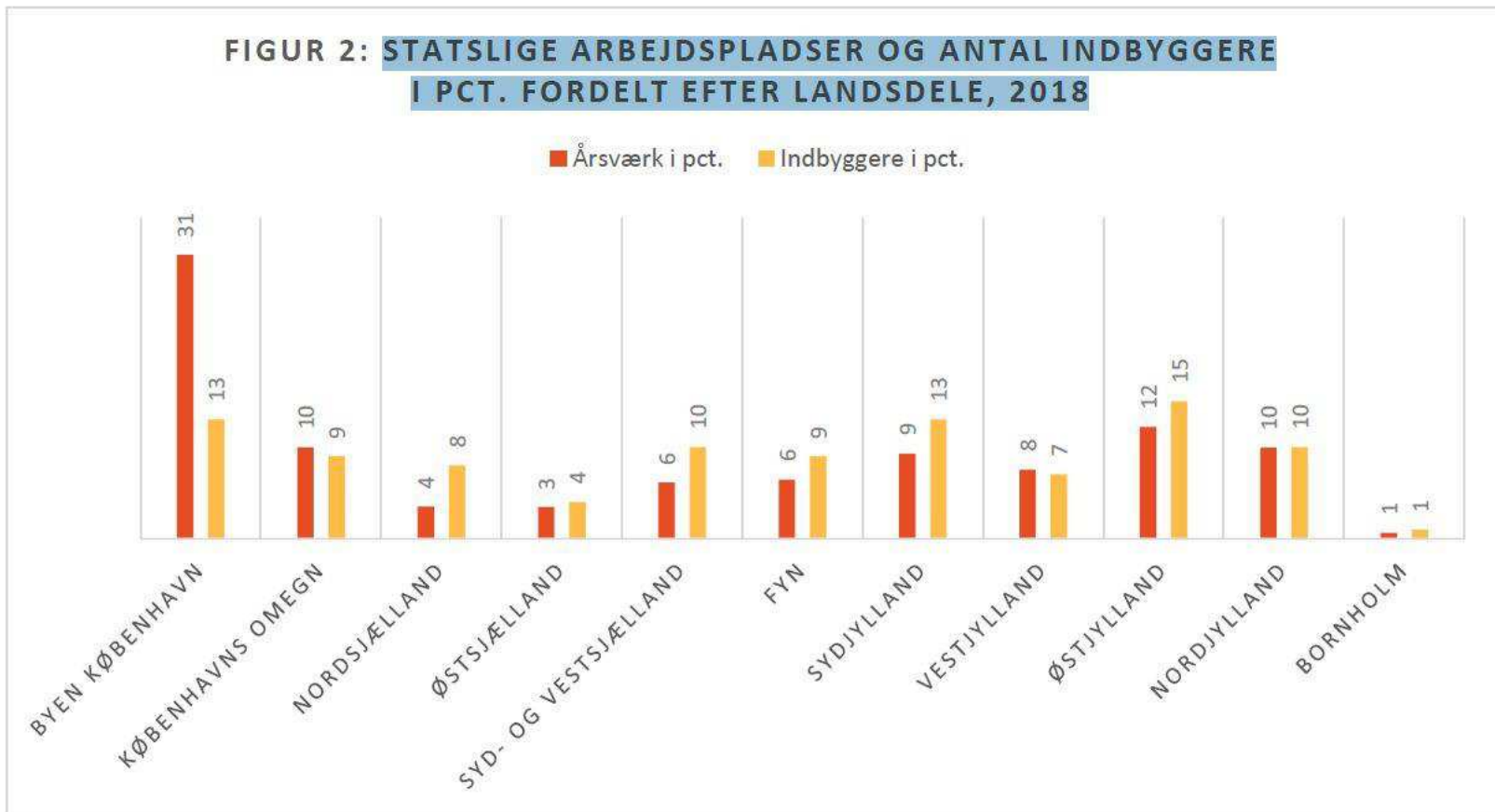
2 Støtte til hovedstaden

- I 1950 havde København 768.105 indbyggere
- I 1980 havde København 498.850 indbyggere
 - København mistede altså over 30 år 8.975 indbyggere hvert år.
 - Hvis det var fortsat, ville den sidste indbygger forlade København i 2036
- Men det fortsatte ikke.
 - Danmark skruede på rigtig mange skruer
 - Hvorefter København blomstrede – og det var nødvendigt og godt
 - og resten af Danmark mistede luft – det var OK, men jo ikke for evigt
- For reelt er det stadig resten af Danmark, der tjener pengene, men det bliver skjult i BNP og misforståelser
- Nu er store dele af Danmark i samme situation som København i 1980
- **Men skruerne står stadig i 1980-stilling – pengeoverførslen til København er så massiv, at det produktive Danmark langsomt men sikkert kvæles.**

3 Finansministeriet centraliserer Danmark

Det skæve Danmark

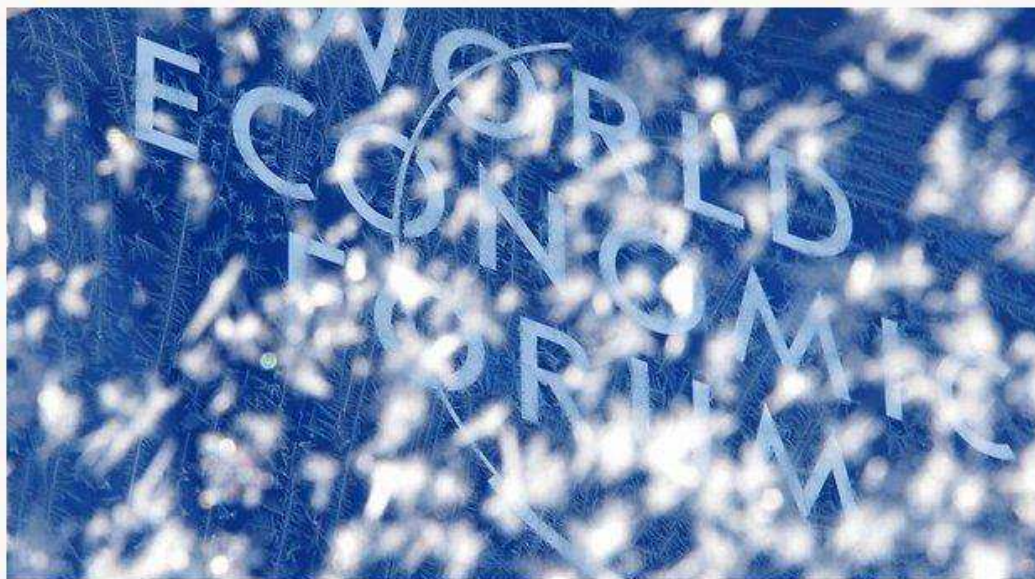

Kilde: Egne beregninger på baggrund af tal fra Danmarks Statistik.

Det særlige ved centralisering:

Når det regner på præsten, tørster degnen, og Fanden tager resten

IDA PAPE | 21. februar 2014 00:01

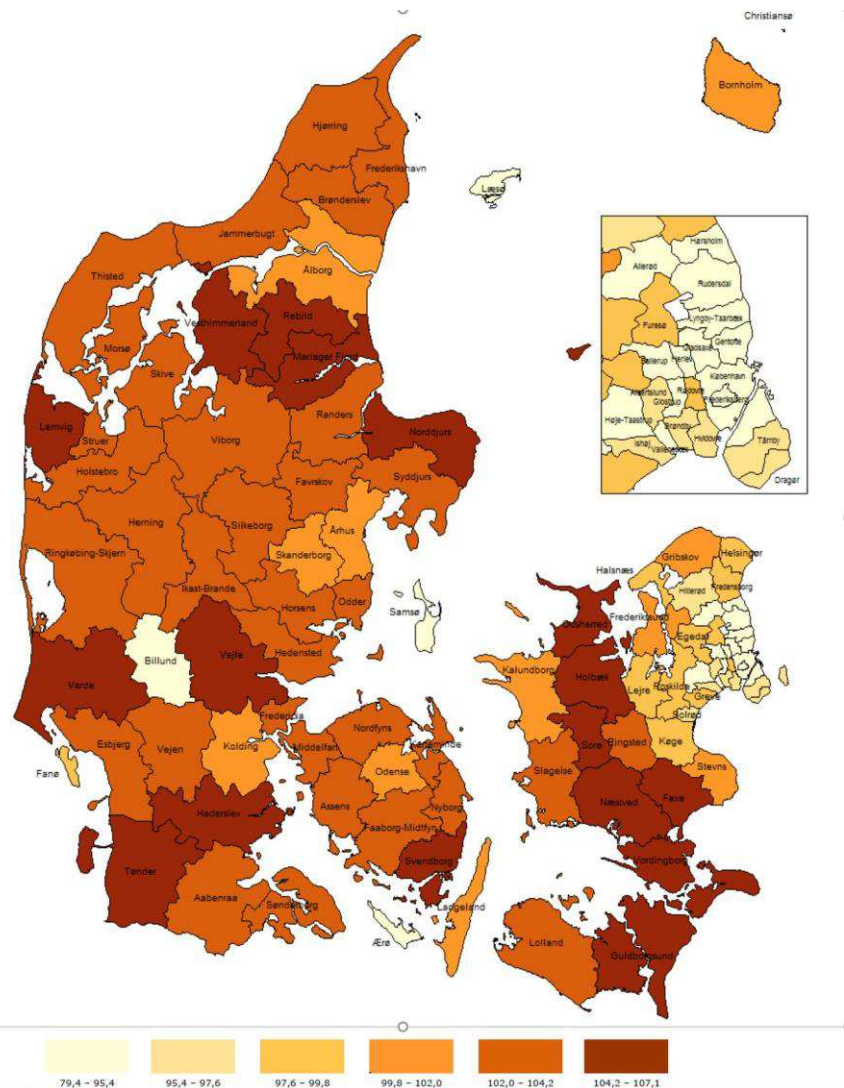

World Economic Forum stiller spørgsmålstegn ved teorien om, at vækst filtrerer den rigdom, den skaber, nedad.

I dag: To prioriteter

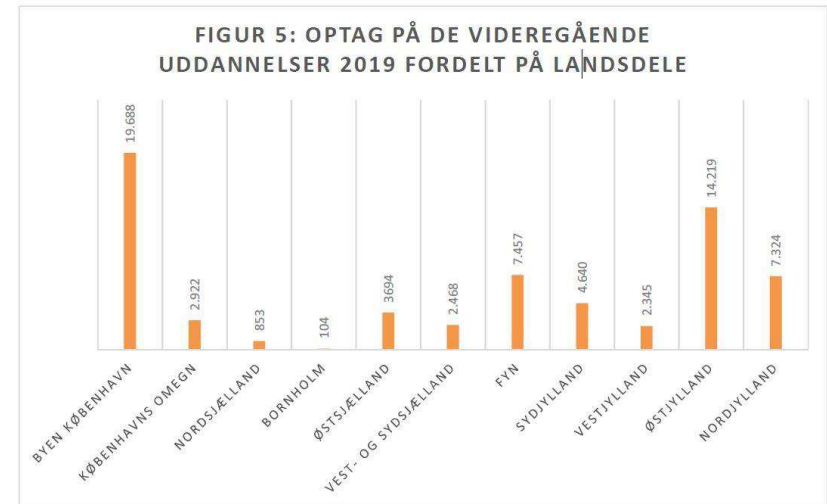
- Vi ved rigtigt meget om rigtigt meget.
- Og I er altid velkomne
 - Ring, skriv, mail og vi hjælper
- Men lad os i dag koncentrere os om to vigtige aktuelle emner:

1. Uddannelse
2. Udligning

Antal uddannelsespladser på de videregående uddannelser (2019)

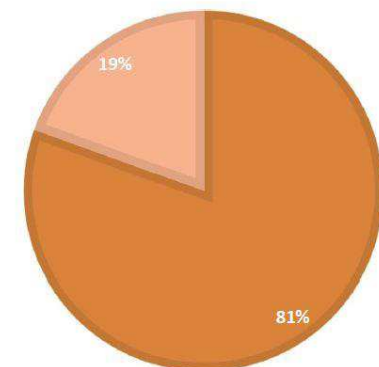
- 30 pct. af alle uddannelsespladser med optag i 2019 er placeret i landsdelen Byen København, hvor 13 pct. af befolkningen bor
- De syv kommuner med flest uddannelsespladser, København, Aarhus, Odense, Aalborg, Frederiksberg, Roskilde og Lyngby-Taarbæk, er også de kommuner, der har flest uddannelsespladser pr. 1000 indbyggere
- 81 pct. af uddannelsespladserne med optag i 2019 på de videregående uddannelser er placeret i hovedstadsområdet, Aarhus, Odense og Aalborg.
- Det er en stigning på et procentpoint siden 2017, og det samme som i 2018. Den geografisk skæve fordeling af uddannelsespladser er altså – på trods af alle politiske partiers ønske – ikke blevet bedre.

Kilde: Egne beregninger foretaget på baggrund af tal fra Den Koordinerede Tilmelding, Hovedtal 2019, Uddannelses- og Forskningsministeriet.

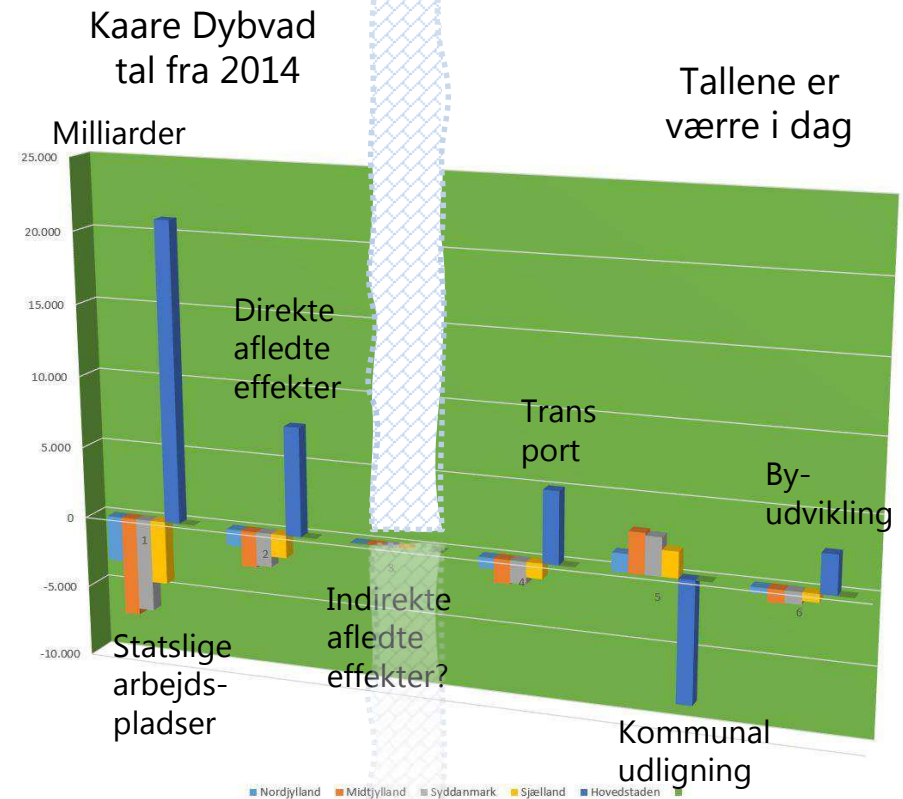
FIGUR 3: OPTAG PÅ DE VIDEREGÅENDE UDDANNELSER 2019 I PCT.

■ Hovedstadsområdet, Aarhus, Odense og Aalborg ■ Resten af Danmark

Danmark har omvendt udligning

- Det Lokale Danmark overfører mindst 30 mia. om året til hovedstaden – reelt mere.
- Får kun 14 tilbage i udligning – og de er primært fra staten – ikke hovedstadskommunerne
- Hele systemet skal laves om, så der foregår en reel udligning og mere end to-tre personer kan gennemskue det.
- Vi støtter os til Rimelig Udligning og Bedre Balance og begrænser os til de helt overordnede tal

Hvad taler vi om

- Den samlede udligning er brutto på ca. 64 mia. kroner.
- Heraf betaler staten direkte ca. 56 mia. kroner, der fordeles til kommunerne som konkrete tilskud til at dække lovpligtige overførsler til konkrete borgere.
- 3 mia. kroner er en aftale mellem kommunerne i hovedstadsområdet, hvor de efter indbyrdes aftale betaler penge til hinanden, som sikrer de kommuner 88% underskuds-dækning, mens resten af landet må nøjes med 61%.
- Tilbage er ca. 4,5 mia. kroner, som ti hovedstadskommuner betaler til resten af landets kommuner herunder også andre hovedstadskommuner i landsudligningen.
- Husk Det Lokale Danmark betaler via statsskat mindst 30 mia. til hovedstaden.

Danmark ville være ekstremt ulige uden udligning?

Gentofte:

Beskatningsgrundlag pr. indb:
387.587 kr.

Udgiftsbehov pr. indbygger:
58.915 kr.

Kommunal skatteprocent uden
udligning:
9,6 procent

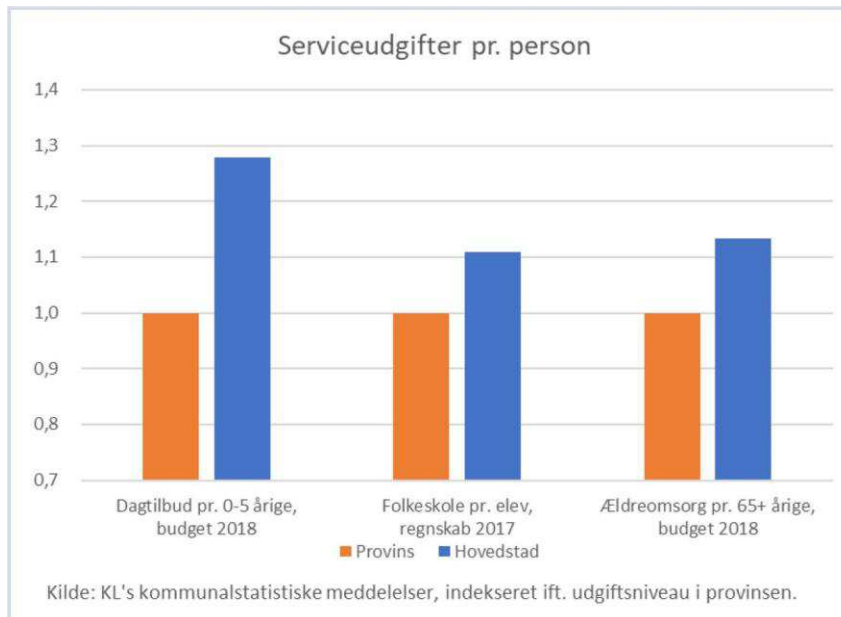
Lolland:

Beskatningsgrundlag pr. indb:
165.485 kr.

Udgiftsbehov pr. indbygger:
81.201 kr.

Kommunal skatteprocent uden
udligning:
42,5 procent

Serviceniveau

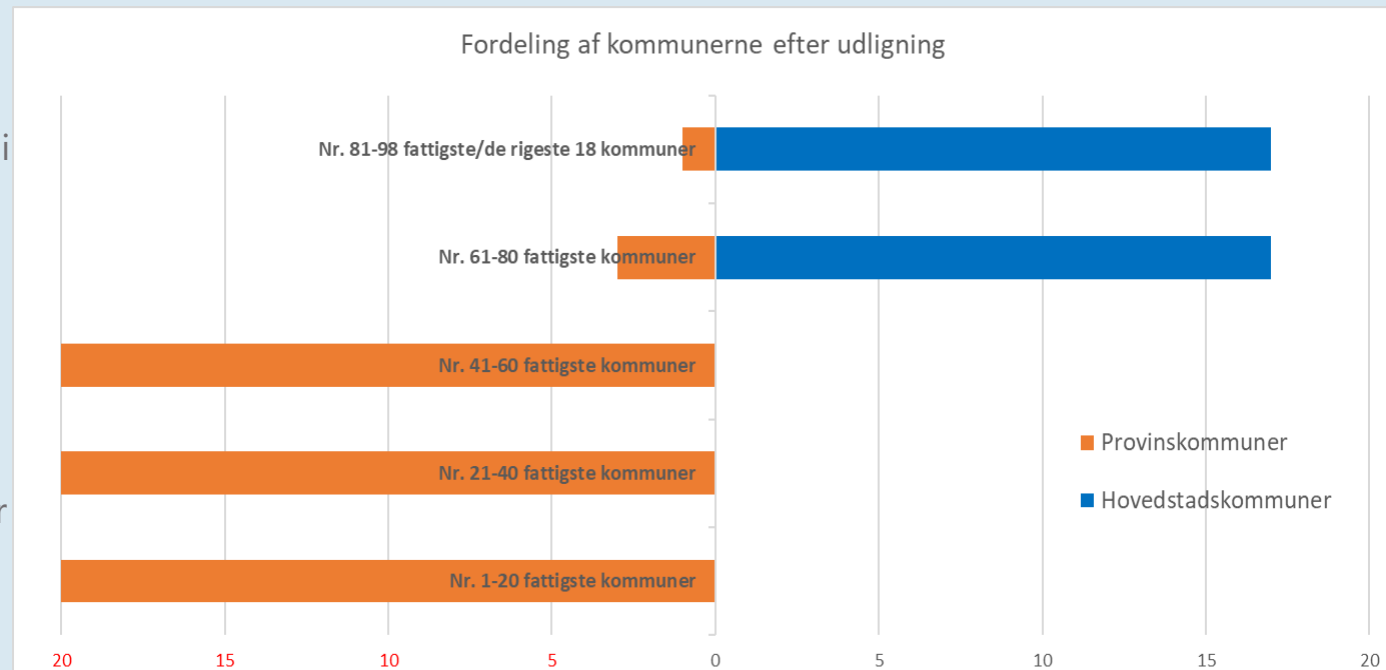
- Alligevel vil 31 hovedstadskommuner have fjernet 50% af udligningen.
- Med samme forskel i velfærdsniveau vil Gentoftes skatteprocent falde med 4,45 pct. til 17,33 pct., og Lollands vil stige med 5,98 pct. til 33,19 pct.
- Og Gentoftes serviceniveau er meget højere end gennemsnitstal i graferne
- Og deres rigdom kommer fra høje lønninger, resten af Danmark betaler
- Direkte eller indirekte

De rige og de fattige

De økonomiske muligheder for kommunerne er meget forskellige i hovedstaden og i provinsen

Hovedstaden er stærkt overrepræsenteret i den rigeste halvdel af kommunerne

Og i sammenligning med provinsen er vestegnskommunerne (efter udligning) ikke fattige - de er gennemsnitlige!

Kilde: Økonomi- og Indenrigsministeriets tilskudsbog 2019.
Sorteret efter strukturelt underskud pr. indbygger

Udviklingen i overførsler – nogle eksempler

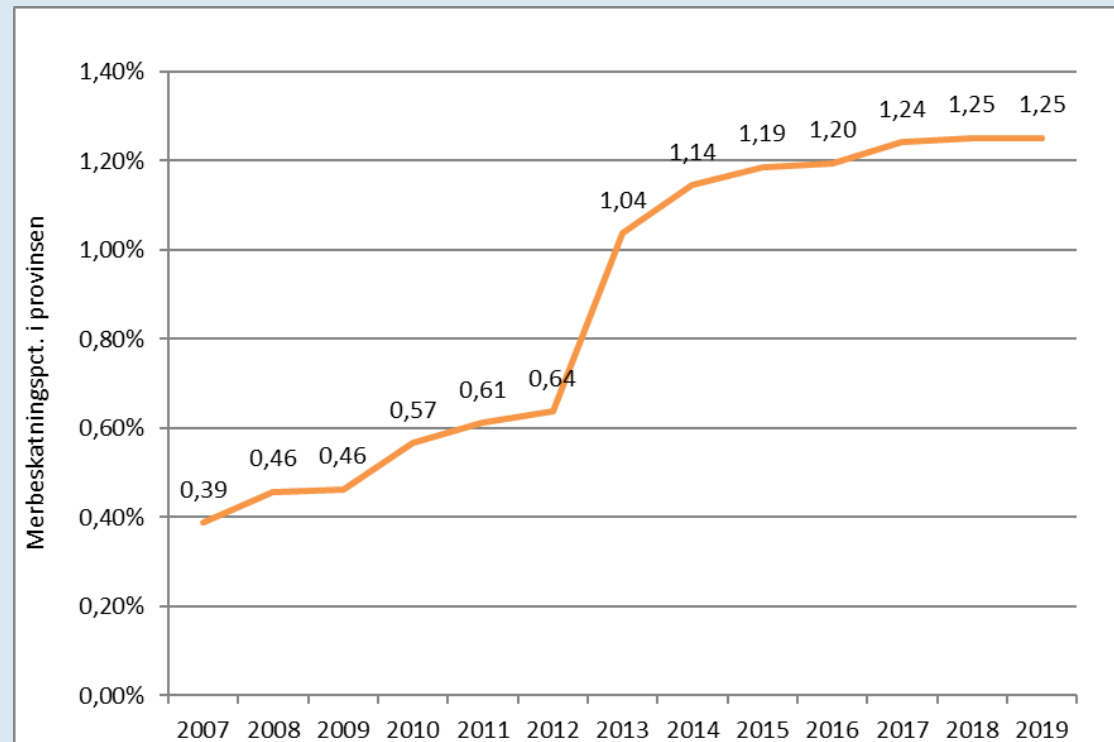
Udgifter pr. indbygger som indeks, 100 = hele landet hvert år	2007	2010	2013	2016	2019	Udvikling 2007->2019	Ændring mio. kr.
København	118%	107%	99%	91%	81%	-32%	-2.395
Frederiksberg	89%	83%	76%	72%	72%	-20%	-248
Lolland	150%	149%	154%	166%	173%	15%	76
Langeland	126%	127%	129%	135%	135%	7%	10
Haderslev	105%	111%	113%	117%	122%	17%	116
Skive	96%	96%	102%	109%	113%	18%	101
Hjørring	102%	105%	105%	110%	115%	13%	102
Hele landet	100%	100%	100%	100%	100%		

- Københavns Kommune bruger 2,3 mia. kr. mindre, end hvis kommunens andel af udgifterne var forblevet den samme i 2019 som i 2007.
- Hjørring Kommune bruger 102 mio. kr. mere!
- Provinsen bruger forholdsmeæssigt 13 mia. kr. mere end hovedstadsområdet. En forskel der i sig selv forklarer næsten hele det beløb som hovedstadskommunerne mener de 'betaler' til resten af landet i udligning.

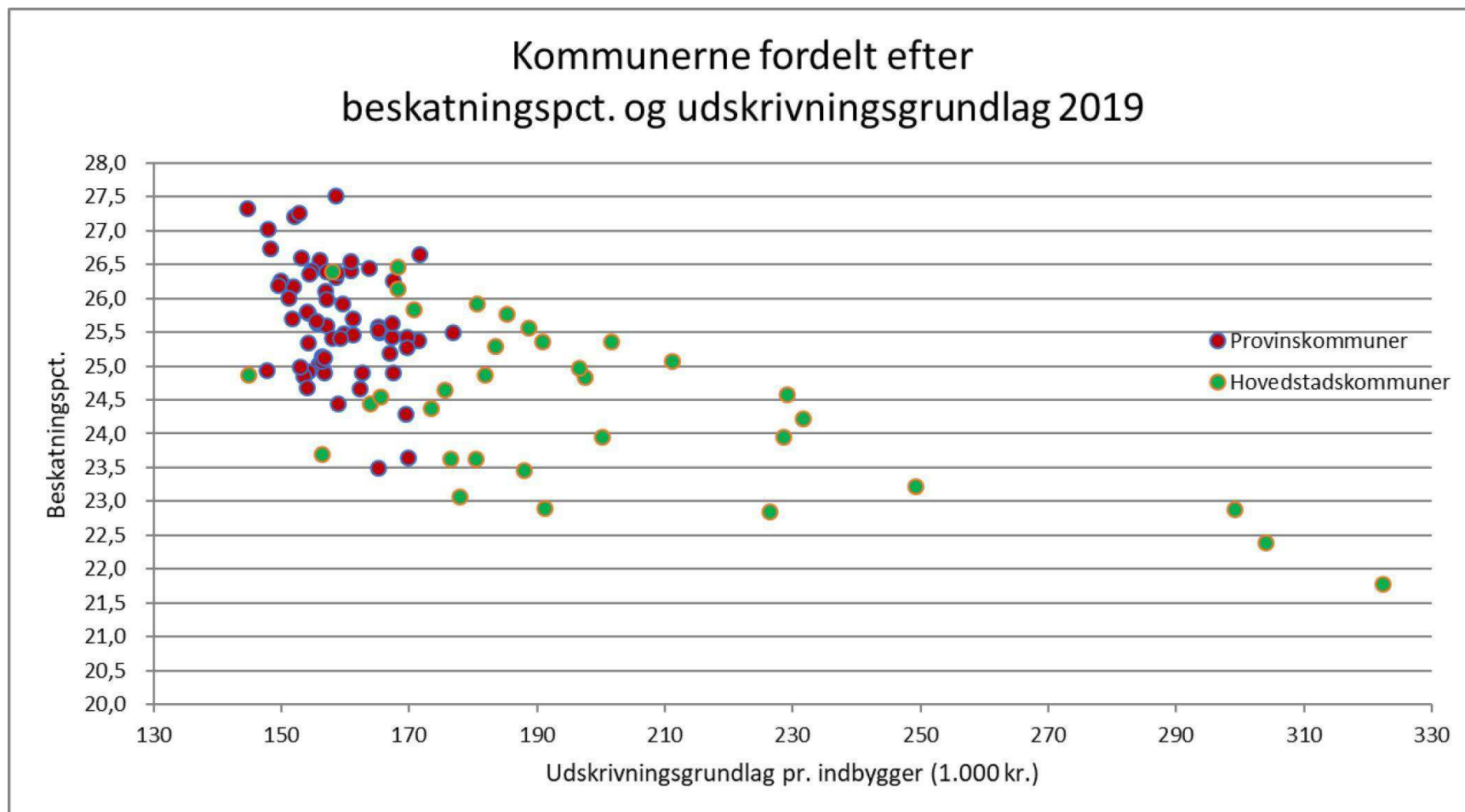
-og det sætter sig i skatten

Beskatningsniveauet er **1,25 % -point** lavere i hovedstaden end i provinsen. Forskellen har været stigende siden kommunalreformen i 2007.

Kilde: Økonomi- og Indenrigsministeriets tilskudsbog 2019.
Gennemsnit af Faktisk beskatningsprocent (vægtet indkomstskat og grundskyld)

Og skævvrider Danmark

Og er dybt uretfærdigt for eksempel LO-familier

- En LO-familie med en gennemsnitlig årlig husstandsindkomst på 766.500 kr. betaler 213.087 kroner i kommuneskat på Langeland.
- I Rudersdal betaler den samme familie 172.463 kroner.
- Altså 40.625 kroner mindre.
- Og Rudersdal familien har på alle områder en bedre kommunal service.
- Det er ikke blot uretfærdigt.
- Det er ødelæggende for vores samfundskontrakt og sammenhæng.
- Den kommunale udligning opfylder ikke sit formål

25 dyreste kommuner

Husstand med skattepligtig indkomst på:			766.500 kr.
Kommunenavn	Kommuneskat i %	Kommuneskat LO-familie i kr.	Forskel ift. Rudersdal i kr.
Langeland	27,8	213.087	40.625
Lolland	27	206.955	34.493
Vesthimmerland	27	206.955	34.493
Brønderslev	26,9	206.189	33.726
Svendborg	26,8	205.422	32.960
Norddjurs	26,7	204.656	32.193
Ringsted	26,7	204.656	32.193
Odsherred	26,6	203.889	31.427
Læsø	26,5	203.123	30.660
Kerteminde	26,4	202.356	29.894
Nyborg	26,4	202.356	29.894
Sorø	26,4	202.356	29.894
Guldborgsund	26,3	201.590	29.127
Haderslev	26,3	201.590	29.127
Bornholm	26,2	200.823	28.361
Frederikshavn	26,2	200.823	28.361
Assens	26,1	200.057	27.594
Faaborg-Midtfyn	26,1	200.057	27.594
Mariagerfjord	26,1	200.057	27.594
Ærø	26,1	200.057	27.594
Faxe	26	199.290	26.828
Nordfyns	26	199.290	26.828
Samsø	26	199.290	26.828
Hjørring	25,9	198.524	26.061
Syddjurs	25,9	198.524	26.061

Og er dybt uretfærdigt for eksempel LO-familier

- En LO-familie med en gennemsnitlig årlig husstandsindkomst på 766.500 kr. betaler 213.087 kroner i kommuneskat på Langeland.
- I Rudersdal betaler den samme familie 172.463 kroner.
- Altså 40.625 kroner mindre.
- Og Rudersdal familien har på alle områder en bedre kommunal service.
- Det er ødelæggende for vores velfærdssamfund, samfundskontrakt og sammenhæng.
- Den kommunale udligning opfylder ikke sit formål

25 billigste kommuner

Husstand med skattepligtig indkomst på:		766.500 kr.	
Stevns	25	191.625	19.163
Fanø	24,9	190.859	18.396
Herning	24,9	190.859	18.396
Køge	24,9	190.859	18.396
Dragør	24,8	190.092	17.630
Furesø	24,8	190.092	17.630
Kalundborg	24,8	190.092	17.630
Høje-Taastrup	24,6	188.559	16.097
Solrød	24,6	188.559	16.097
Aarhus	24,4	187.026	14.564
Allerød	24,3	186.260	13.797
Brøndby	24,3	186.260	13.797
Billund	24	183.960	11.498
Greve	23,9	183.194	10.731
København	23,8	182.427	9.965
Herlev	23,7	181.661	9.198
Lyngby-Taarbæk	23,7	181.661	9.198
Gladsaxe	23,6	180.894	8.432
Glostrup	23,6	180.894	8.432
Vejle	23,4	179.361	6.899
Hørsholm	23,2	177.828	5.366
Tårnby	23,1	177.062	4.599
Frederiksberg	22,8	174.762	2.300
Gentofte	22,8	174.762	2.300
Rudersdal	22,5	172.463	0

Hvad nu

- Hele systemet skal laves om, så det lever op til formålet: "at sikre lige velfærd ved et nogenlunde lige beskatningsniveau i hele Danmark."
- Vi foreslår en udligningskommission af uafhængige eksperter til at komme med et samlet forslag.
 - Hvis det allerede er for sent i denne omgang, skal vi mindst have rettet urimelighederne på følgende 10 områder:

10 vigtige fejlkilder

1. Opgørelse af indkomstgrundlaget

Ved at udelade ejendomsværdier og selskabsskatter fra beregningerne fremstår de rigeste kommuner meget, endog rigtigt meget, fattigere end de reelt er

2. Beregnet nedgang i folketallet

Giver et tilfældigt plaster på såret til nogle kommuner, men uden sammenhæng med socialudgifter, ustabil over årene og med meget uheldigt incitamentsvirkning

3. Familier i bestemte boligtyper

Giver højere beregnet udgiftsbehov som følge af boligpriser til de mest bymæssige kommuner, men dækker reelt over udbudseffekter i analyserne

4. Indvandrere og efterkommere

Udgiftsbehovet er allerede finansieret af den særlige udlændingeudligning

5. Personer med lav indkomst

Giver højere beregnet udgiftsbehov til København Kommune uden sammenhæng med faktiske udgifter

10 vigtige fejlkilder

6. **25-49 årige uden erhvervsuddannelse**
Mangelfuld statistik giver kunstigt højere udgiftsbehov i København
7. **Alderstilskud uden sammenhæng med lokal gennemsnitlig levealder**
Favoriserer rige kommuner med høj levealder
8. **Nomadefamilier**
Favoriserer geografisk små kommuner, hvor familier der flytter hen ad vejen flytter til en ny kommune
9. **Hovedstadsudligningen**
Der baserer sig på behov fra 1930'erne, favoriserer hovedstadskommunerne og spærrer for en transparent og retfærdig landsudligning
10. **Samtidig mangler kriterier, der opfanger behov i landdistrikter**

BALANCE DANMARK

- Og nu håber vi
på en god dialog

Viden. Analyse